

Studia i materiały Instytutu Zarządzania i Marketingu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

1

PROBLEMY ZARZĄDZANIA NA RYNKU KAPITAŁOWYM



Katolicki Uniwersytet Lubelski
Wydział Nauk Społecznych

Studia i materiały
Instytutu Zarządzania i Marketingu
Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Tom 1

Redaktor serii

Krzysztof Ciejpa-Znamirowski



Recenzent
Prof. dr hab. Henryk Mamcarz

Projekt okładki
Leszek Mądzik

Redaktor techniczny
Ewa Łupina

© Copyright by Wydawnictwo KUL, Lublin 2002

ISBN 83-7363-066-X

WYDAWNICTWO KUL
ul. Zbożowa 61, 20-827 Lublin
tel. (0-81) 740 93 40 (sekretariat), fax (0-81) 740 93 50
e-mail: wydawnictwo@kul.lublin.pl

DRUK I OPRAWA
Zakład Poligrafii Instytutu Technologii Eksploatacji w Radomiu
ul. K. Pułaskiego 6/10

Wprowadzenie

Funkcjonowanie rynku kapitałowego w Polsce dowodzi niezbicie jego znaczenia i roli w procesach gospodarczych.

Biorąc pod uwagę metody i techniki zarządzania występujące na rynku kapitałowym oraz różnorodność działających tam instrumentów, widzimy, jak wysoki jest stopień skomplikowania i ogromna dynamika działających instytucji.

Obowiązek edukacji i rozwoju nauki w tym kierunku spoczywa w znacznej mierze na środowisku naukowym.

Celem prezentowanego opracowania jest przedstawienie ważnych zagadnień dotyczących rynku kapitałowego, które są w obrębie zainteresowania autorów. Aspekty informacyjne i poznawcze mają tu największe znaczenie.

Przygotowana publikacja powstała na podstawie referatów, opracowanych i wygłoszonych przez naszych współpracowników na konferencji naukowej pt. „Giełda Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie – wczoraj, dziś i jutro” zorganizowanej w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim przez Instytut Zarządzania i Marketingu wspólnie ze Studenckim Kołem Naukowym.

Oddając ten tom do rąk czytelników, pragniemy serdecznie podziękować Księdzu Rektorowi Prof. dr. hab. Andrzejowi Szostkowi za wyrażenie zgody na organizację konferencji, jej uroczyste otwarcie oraz sfinansowanie tej publikacji.

Pragnę również serdecznie podziękować wszystkim osobom, które przyczyniły się do wydania tej książki, a przede wszystkim Autorom, Recenzentowi oraz bardzo aktywnym studentom z Koła Naukowego Zarządzania i Marketingu.

Krzysztof Ciejpa-Znamirowski

Spis treści

Wprowadzenie	5
Marek Lisiecki, Tendencje w zarządzaniu polskimi przedsiębiorstwami w świetle ustrojowych zmian gospodarczych	7
Krzysztof Ciejsa-Znamirowski, Procesy integracyjne na europejskich rynkach kapitałowych	29
Krzysztof Markowski, Rozwój rynku obligacji komunalnych w Polsce	45
Marcin Gutkowski, Organizacja i funkcjonowanie Komisji Papierów Wartościowych i Giełd na rynku kapitałowym w Polsce	63
Marzena Wrona, Bankowe papiery wartościowe. Teoria a praktyka	77
Maciej Ulanowicz, Paweł Warowny, Zagrożenia funkcjonowania Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie oraz perspektywy rozwoju polskiego rynku kapitałowego	93

Krzysztof Markowski

Rozwój rynku obligacji komunalnych w Polsce

Obligacje komunalne mają bardzo długą historię. Ich pierwszą uznaną emisją była pożyczka zaciągnięta przez miasto Genua w 1270 r. Pożyczka ta była zabezpieczona dochodami z soli. Dopiero w XVIII i XIX wieku obligacje zaczęły przybierać formułę podobną do współczesnych obligacji komunalnych.

Za pierwszą polską obligację uważana jest obligacja (skrypt dłużny) króla Stanisława Augusta z 15 lutego 1782 r. Była to pożyczka udzielona królowi przez bankiera Quiryne Willema van Hoorna z Amsterdamu w wysokości 1 miliona guldenów holenderskich. Prawdopodobnie wystawiono 1000 obligacji, każda po 1000 guldenów, mogły też istnieć obligacje o wyższych nominałach.

Pożyczka była udzielona na pięć lat, oprocentowanie jej wynosiło 5%. Spłata miała się rozpocząć 1 marca 1782 r. w ratach półrocznych. Z tekstu obligacji wynika, że dług był zabezpieczony poprzez hipoteki dóbr królewskich, obejmujących m.in. Belweder, a ściślej – mieszczącą się w nim manufakturę fajansu i porcelany¹.

1. Emisje obligacji komunalnych w okresie zaborów

Pierwsze udokumentowane emisje obligacji komunalnych na ziemiach polskich miały miejsce w XIX wieku. Emitentami były duże miasta, takie jak Warszawa, Kraków, Łódź itp. W Warszawie pierwsze emisje odbyły się w latach 1884, 1885, 1887 oraz w 1891 r.²

¹ J. Moczydłowski, *Ilustrowany katalog obligacji Polski przed i porozbiorowej*, Warszawa: Polskie Towarzystwo Numizmatyczne, 1995.